

PROIECTUL EUROPEAN LOCAL ÎN ROMÂNIA

Sorina STANCA,
director, Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj

Digitizarea este un proces ce a devenit tot mai prezent în rândul activităților derulate în bibliotecile din lume.

Deoarece dezvoltarea internetului din ultimii ani a permis crearea unor interfețe care să suporte interogări din partea a mii de utilizatori, s-au creat premisele realizării Bibliotecii Digitale Europene (BDE).

Vom trece în revistă, în următoarele paragrafe, câteva repere istorice care au marcat evoluția digitizării documentelor în cadrul instituțiilor culturale, deci și al bibliotecilor. Planul de acțiune e-Europa 2002, aprobat de statele-membre în Consiliul European de la Feira din iunie 2000, a constituit primul pas în calea utilizării internetului pe scară largă. Obiectivul 3(d) din Planul de acțiune este de a aduna conținutul european în rețelele globale, pentru a exploata pe deplin oportunitățile create de implementarea tehnologiilor digitale. În cadrul acestui obiectiv există o acțiune specifică comună pentru statele-membre și Comisie, care vor crea un mecanism de coordonare a programelor de digitizare în toate statele-membre.

A urmat apoi întâlnirea de la Lund, Suedia, din 4 aprilie 2001, iar concluziile întâlnirii grupului de experți au pus pe masa profesioniștilor din instituțiile de cultură un instrument de lucru, *Principiile Lund privind digitizarea*.

Mai apoi, în 1 iunie 2005, a fost prezentată inițiativa i2010, iar inițiativa bibliotecilor digitale, era parte a acestei inițiative. Au urmat apoi, la 24 august 2006, recomandările Comisiei Europene cu privire la digitizare și accesul on-line la materialul digitizat. Un suport politic important, venit din

partea Parlamentului European și a statelor-membre pentru inițiativa i2010, datează din luna septembrie 2007. S-a afirmat atunci că resursele culturale și de cunoștințe științifice sunt un bun public unic care formează memoria colectivă și evolutivă a diverselor noastre societăți și furnizează o bază solidă pentru dezvoltarea industriilor de conținut digital într-o societate sustenabilă a cunoașterii. Inițiativa i2010 dorește să optimizeze beneficiile aduse de noile tehnologii informaționale pentru creștere economică, creare de locuri de muncă și creșterea calității vieții cetățenilor Europei.

În ideea coordonării activităților de digitizare și de creștere a accesului on-line la materialul digitizat, a fost creată, în 26 septembrie 2007, Fundația *European Digital Library* (EDL). Membrii fondatori sunt: Biblioteca Națională a Spaniei (Biblioteca Nacional de España), Biblioteca Națională a Franței (Bibliothèque Nationale de France), Institutul Național al audiovizualului din Franța (Institut National de l'Audiovisuel, France) și Biblioteca Națională a Olandei (National Library of the Netherlands), care este și organizația-gazdă.

Un eveniment deosebit de important în procesul de promovare a digitizării și de facilitare a accesului on-line la conținutul digitizat a fost lansarea prototipului *Europeana*, ce a avut loc la 20 noiembrie 2008¹. Evenimentul a avut loc la Palatul Charles de Lorraine al Bibliotecii Naționale Regale din Bruxelles, în prezența domnului José Manuel Barroso, președintele Comisiei, a doamnei Viviane Reding, comisarul pentru

¹ <http://www.europeana.eu/portal/>

societatea informațională și mass-media, a doamnei Christine Albanel, ministrul culturii din Franța, președinte în exercițiu al Consiliului miniștrilor culturii din UE, a unor miniștri ai culturii și audiovizualului din statele-membre, precum și a reprezentanților unor organisme culturale europene.

Cu acea ocazie José Manuel Barroso, președintele Comisiei Europene a afirmat: „Odată cu Europeana combinăm avantajul competitiv al Europei în domeniul tehnologiilor de comunicare și al rețelelor cu bogatul patrimoniu cultural comun. Europeanii vor fi acum capabili să acceseze rapid și ușor resursele incredibile ale marilor noastre colecții într-un spațiu unic. Europeana este mult mai mult decât o bibliotecă, este un veritabil generator de inspirație pentru europenii secolului 21, pentru a emula creativitatea inovativă a înaintașilor precum forțele creatoare ale Renașterii. Imaginați-vă doar posibilitățile pe care le oferă studenților, iubitorilor de artă sau erudiților accesul, combinarea și căutarea comorilor culturale on-line ale tuturor statelor membre. Aceasta este o puternică demonstrație a faptului că în inima integrării europene se află cultura.”

Evenimentul a fost un succes deplin, prin interesul manifestat de autoritățile politice europene de cel mai înalt rang, dar la câteva ore de la lansare, site-ul web al bibliotecii digitale a cedat, motivul oficial fiind interesul masiv din partea utilizatorilor. Pentru a face față cererilor din orele de vârf, atunci când mii de utilizatori caută în aceeași secundă lucruri diferite, proiectul este în proces de stabilizare și este dotat cu o capacitate mai mare de trafic.

La momentul lansării, Biblioteca Digitală Europeană² a oferit utilizatorilor acces

² „Europeana”, biblioteca digitală a Europei, este acum online [online]. 2008 [citată la 23 mai 2010]. Disponibil: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1747&format=HTML&aged=0&language=RO&guiLanguage=ro>

la aproximativ două milioane de cărți digitale, filme, fotografii, ziare și înregistrări audio din cele mai mari colecții europene.

Un alt moment din istoria digitizării în Europa îl constituie cel din 28 august 2009, când a fost redactat documentul: *Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: Europeana – etapele următoare*³. La momentul redactării documentului pe website-ul Europeana, www.europeana.eu, utilizatorii internetului au putut accesa 4,6 milioane de cărți, hărți, fotografii, videoclipuri și ziare digitizate. Colecția Europeana a crescut cu mai mult decât dublu de la lansarea sa, în noiembrie 2008. La acel moment Comisia Europeană și-a declarat obiectivul de a crește numărul lucrărilor digitizate la 10 milioane până în 2010. Comisia a inițiat, de asemenea, o dezbatere publică pe tema viitoarelor provocări pentru digitizarea cărților în Europa: posibilitatea ca sectorul public și cel privat să-și unească forțele și necesitatea de a revizui cadrul european prea fragmentat în materie de drepturi de autor. Viviane Reding, comisarul pentru societatea informațională și mass-media, a declarat la eveniment: „Consider alarmant faptul că doar 5% dintre cărțile digitizate în Europa sunt disponibile prin intermediul Europeana. Vreau să subliniez de asemenea faptul că aproape jumătate din munca digitizată din Europeana provine dintr-o singură țară, celelalte state membre fiind total neperformante la acest capitol.”

În acest moment (octombrie 2010) conținutul din Europeana depășește 11 milioane de documente și s-a reușit să se pună la

³ *Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: Europeana – etapele următoare* [online]. 2009 [citată la 10 iunie 2010]. Disponibil: http://ec.europa.eu/information_society/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=5181

dispoziția furnizorilor de conținut un set de unelte pentru a facilita agregarea (adunarea metadatelor) și ingestia datelor în portal.

Parcursul României în domeniul digitizării este marcat de câteva etape importante, pe care le voi menționa în paragrafele următoare.

Urmare a recomandărilor făcute de Comisia Europeană în țara noastră, în anul 2007, s-a realizat, de către Biblioteca Națională a României (BNR), un studiu de fezabilitate privind digitizarea, prezervarea digitală și accesibilitatea on-line a resurselor bibliotecilor⁴. Din concluziile acestui studiu am reținut:

- se impune recuperarea rezultatelor proiectelor anterioare și integrarea lor într-un sistem unitar, în cadrul Bibliotecii Digitale Naționale;
- proiectul de digitizare trebuie să se desfășoare după un plan bine stabilit, atât la nivel local, cât și la nivel național;
- se impune stabilirea unui corpus documentar pentru patrimoniul românesc, propus spre digitizare și integrat apoi în colecțiile Bibliotecii Digitale Europene (EDL).

Tot în anul 2007 s-a făcut și o primă inventariere a documentelor digitizate în sistemul național de biblioteci⁵. Documentul elaborat de Biblioteca Națională a României are 788 de pagini și oferă o imagine, la momentul creării sale, cu privire la documentele digitizate în bibliotecile

românești, numărul acestor documente se spune că ar fi de 12 163. Din păcate, documentul nu a fost actualizat după crearea sa și consider că ar fi fost de preferat o bază de date care să conțină descrierile bibliografice ale documentelor respective care să poată fi și actualizată, dar și să ofere multiple posibilități de căutare.

Comisia Națională a Bibliotecilor, organism creat conform Legii bibliotecilor nr. 334/2002, a elaborat în 2007 *Strategia bibliotecilor din România*⁶, document ce conține principalele direcții de urmat în procesul de digitizare în partea denumită *Direcția strategică nr. 2 – Crearea unui mediu digital de căutare și de regăsire a informațiilor*.

Începutul anului 2008 aduce validarea de către Guvernul României a documentului: *Politica publică pentru digitizarea resurselor culturale și realizarea Bibliotecii Digitale a României*⁷. Ministerul Culturii și Cultelor a numit prin Ordinul nr. 2244/15.04.2008 o comisie de specialitate pentru coordonarea activităților prevăzute în cadrul politicii publice, comisie care, pentru patrimoniul cultural scris, are în componență cinci membri din cadrul rețelei naționale de biblioteci. Misiunea comisiei este de a coordona activitatea de digitizare a patrimoniului cultural scris, la nivel național.

Obiectivele majore ale *Politicii publice pentru digitizarea resurselor culturale vizează*:

- îmbunătățirea, coordonarea și eficientizarea proceselor de digitizare a resurselor culturale la nivel național;

⁴ *Studiu de fezabilitate privind digitizarea, prezervarea digitală și accesibilitatea on-line a resurselor bibliotecilor* [online]. 2007 [citată la 8 februarie 2010]. Disponibil: http://www.bibnat.ro/dyn-doc/2_3_b.pdf

⁵ *Inventarierea documentelor digitizate în sistemul național de biblioteci* [online]. 2007 [citată la 9 februarie 2010]. Disponibil: <http://www.bibnat.ro/dyn-doc/Studiu%20Fezabilitate/1.2.1-RAPORT-INVENTARIERE-site.pdf>

⁶ *Strategia bibliotecilor din România* [online]. 2007 [citată la 8 februarie 2010]. Disponibil: <http://www.bibnat.ro/Strategia-Bibliotecilor-din-Romania-s35-ro.htm#d2>

⁷ *Politica publică pentru digitizarea resurselor culturale și realizarea Bibliotecii Digitale a României* [online]. 2008 [citată la 20 noiembrie 2008]. Disponibil: <http://www.cultura.ro/Documents.aspx?ID=293>

- sporirea numărului de resurse culturale reprezentative digitizate, diversificarea și conservarea acestora;
- creșterea gradului de accesibilitate a publicului utilizator de internet la resursele culturale naționale.

În sprijinul acestei politici publice s-a creat și un *Plan de acțiuni*⁸ pentru o perioadă de șapte ani.

*Constituirea Bibliotecii Digitale Naționale*⁹, parte componentă a *Bibliotecii Digitale Europene*, are ca principal scop conservarea și protecția patrimoniului cultural național existent în bibliotecile din Sistemul Național de Biblioteci, precum și promovarea colecțiilor și lărgirea accesului la informație, se spune pe pagina web a BNR. Din păcate, pașii făcuți sunt mici și nu există suportul financiar constant al autorităților pentru activitățile de digitizare din România.

Un alt eveniment demn de a fi semnalat în acest articol este intrarea României, prin Biblioteca Națională, în proiectul european ENRICH, în luna aprilie 2008. Proiectul ENRICH – portalul manuscriselor europene – a fost finanțat prin programul eContent-Plus, coordonat de Biblioteca Națională a Cehiei, și principalul său obiectiv a fost de a asigura accesul neîngrădit, distribuit, la patrimoniul documentar european, specializat în manuscrise, incunabule, carte veche și rară, precum și în alte documente istorice. Proiectul s-a derulat în perioada decembrie 2007 – noiembrie 2009.

Biblioteca Națională a României mai are o contribuție la *The European Library*¹⁰ (a nu se confunda cu *Europeana*) prin

proiectul TELplus (alte informații se găsesc la: <http://www.theeuropeanlibrary.org/portal/organisation/cooperation/telplus/index.php>), finanțat prin programul eContentplus. Prin portalul TEL, care este un punct de acces unic, cetățenii de oriunde pot folosi resursele tuturor bibliotecilor naționale participante.

Eforturile de îndrumare metodologică ale BNR s-au concretizat și prin elaborarea și publicarea documentului *Ghidul de digitizare – Pilonul tematic „Biblioteci”*, versiune 01/30.10.2009¹¹. Acest document a fost elaborat în colaborare cu Biblioteca Centrală Universitară „Eugen Todoran” Timișoara, Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga” Cluj-Napoca, Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu” Iași, Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” București, Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România și Biblioteca Academiei Române. Documentul este structurat în trei părți: prima este o parte teoretică, a doua se referă la fișiere, formate și metadata, iar cea de-a treia parte conține date tehnice legate de procesul de digitizare. Documentul urmează a fi supus dezbaterii, actualizării și completării.

Un alt efort făcut în domeniul digitizării, care trebuie obligatoriu menționat în acest context, este studiul: *Stadiul actual, etapele, nevoile de echipament și instruire ale bibliotecilor publice în vederea realizării Bibliotecii Digitale a României*¹². Acest studiu, elaborat de către Asociația Națională

⁸ *Plan de acțiuni* [online]. 2008 [citată la 20 noiembrie 2008]. Disponibil: <http://www.cultura.ro/Files/GenericFiles/PlanDeActiuniDigitizare.pdf>

⁹ Biblioteca Digitală Națională [online]. [2007?] [citată la 2 iunie 2010]. Disponibil: <http://www.bibnat.ro/Biblioteca-Digitala-Nationala-s135-ro.htm>

¹⁰ The European Library [citată la 10 iulie 2008]. Disponibil: <http://search.theeuropeanlibrary.org/portal/ro/index.html>

¹¹ *Ghidul de digitizare* [online]. 2009 [citată la 2 iunie 2010]. Disponibil: http://www.bibnat.ro/dyn-doc/Ghid%20de%20digitizare_Pilonul%20tematic_Biblioteci_versiunea01_25_11_2009.pdf

¹² *Stadiul actual, etapele, nevoile de echipament și instruire ale bibliotecilor publice în vederea realizării Bibliotecii Digitale a României* [online]. 2008 [citată la 21 noiembrie 2009]. Disponibil: <http://www.bibnat.ro/dyn-doc/Studiu%20Fezabilitate/Studiu-ANBPR.pdf>

a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România în anul 2008, conține informații foarte utile și documentate în legătură cu diferite proiecte de digitizare derulate în lume, precum și despre stadiul digitizării în bibliotecile publice din România.

Obligatoriu trebuie să includ în acest articol și să menționez efortul făcut de Institutul de Memorie Culturală (CIMEC) prin participarea la proiectele europene care au ca obiectiv central contribuții la realizarea portalului *Europeana*. Aceste proiecte sunt: *European Digital Library Network* (EDL-Net), *ATHENA* (finanțat prin programul e-ContentPlus, 2008-2011) și *EUROPEANA 1* (finanțat prin programul e-ContentPlus, 2009-2010). De asemenea, trebuie remarcat efortul domnului Dan Matei, care a tradus documentul *Elemente semantice „Europeana”*¹³ în limba română, document care a fost și este în continuare folosit pentru crearea metadatelor de multe biblioteci din România.

În efortul național de aliniere la practicile europene din domeniul digitizării documentelor de bibliotecă se înscrie și participarea la proiectul european *EuropeanaLocal*¹⁴, finanțat de Comisia Europeană prin programul eContentPlus – Best Practice Networks – Rețele de bune practici. Durata proiectului este de 36 luni (1 iunie 2008 – 30 iunie 2011), iar bugetul de 4,3 milioane euro (80% finanțat de Comisia Europeană) se împarte între cei 32 de parteneri din 27 de țări europene.

Proiectul își propune să elaboreze 39 de documente, care să se înscrie în obiectivele-cheie ale proiectului: ajutor pentru regiuni să implementeze infrastructura și standardele *Europeana*; muncă pentru

stimularea acordurilor de agregare din domenii înrudite (biblioteci, muzee, arhive și alte instituții culturale); promovarea digitizării la nivel local sau regional; promovarea și facilitarea participării la *Europeana* și a altor deținători locali / regionali de conținut digital.

Partenerii furnizori de conținut din România antrenați la începutul proiectului sunt: Arhivele Naționale – Direcția Județeană Cluj, Biblioteca Județeană „Alexandru și Aristia Aman” Dolj, Biblioteca Județeană „G.T. Kirileanu” Neamț, Biblioteca Județeană „Gh. Asachi” Iași, Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj – partener coordonator, Biblioteca Județeană „Ovid Densusianu” Hunedoara, Biblioteca Județeană „Panait Istrati” Brăila, Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” Galați, Biblioteca Județeană ASTRA Sibiu, Biblioteca Județeană Timiș, Centrul Județean pentru Promovarea și Conservarea Culturii Tradiționale Cluj și Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva. Recent a aderat și Biblioteca Județeană „Petre Dulfu” Baia Mare.

Structura colecțiilor locale cu care România va putea fi regăsită în portalul *EuropeanaLocal* este: manuscrise, cărți din colecțiile de istorie locală, monografiile, periodice vechi, documente de arhivă, imagini, documente audio și documente video. Vor fi integrate în *Europeana* 26 colecții și cca 13 314 documente digitale. Acestea sunt angajamente inițiale asumate de către fiecare partener furnizor de conținut printr-o scrisoare angajament.

Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj, cu o experiență de peste 15 ani de muncă în proiecte europene, este coordonatorul și partenerul național în proiectul *EuropeanaLocal*. În rândurile care urmează am să amintesc foarte succint activitățile derulate în cadrul proiectului:

- participarea la întâlnirea de lansare a proiectului (Londra, 26-27 iunie 2008);

¹³ *Elemente semantice „Europeana”* [citată la 19 mai 2010]. Disponibil: <http://culturalia.pbworks.com/f/Specificarea-ESE-v3-1-ro.pdf>

¹⁴ Proiectul *EuropeanaLocal* [citată la 19 decembrie 2008]. Disponibil: <http://www.europeana-local.eu/eng>

- organizarea unei întâlniri de lucru cu partenerii furnizori de conținut (Cluj-Napoca, 14 iulie 2008). Stabilirea unui plan inițial de lucru pentru România;
- documentarea în vederea alegerii platformei open source pentru crearea metadatelor (propunerea platformei open source Greenstone);
- crearea unei secțiuni dedicate proiectului pe pagina web a bibliotecii, vezi la <http://www.bjc.ro/new/index.php?europeanalocal>;
- studiu prin chestionare pentru analiza conținutului și a metadatelor pentru toți partenerii proiectului (ianuarie-aprilie 2009);
- crearea site-ului privat pentru partenerii naționali, accesibil din pagina principală a site-ului bibliotecii, vezi www.bjc.ro;
- participare la workshopul tehnic de la Bratislava (mai 2009);
- realizarea unui atelier de lucru la Cluj-Napoca (27-28 mai 2009);
- participarea la întâlnirea de mijloc de proiect și la workshopul tehnic (Poznan, Polonia, 3-4 decembrie 2009);
- realizarea unei întâlniri cu furnizorii de conținut la București, 9 decembrie 2009 (prezentarea unor modele de metadata pentru toate tipurile de documente digitale);
- testarea ingestiei în *Europeana* prin Content Checker (ianuarie-aprilie 2010);
- participarea la atelierul tehnic de la Ljubljana (6-7 iulie 2010).

Biblioteca noastră și-a asumat un rol foarte greu în condițiile în care digitizarea în România s-a făcut, haotic, fără a fi respectate câteva reguli importante și fără niciun plan. În anul 2007, când am pornit la drum în construirea proiectului *Euro-*

peanaLocal, în țara noastră nu exista încă o strategie bine definită pentru digitizare și nici proiecte în derulare care să se constituie în modele. Multe biblioteci au digitizat colecții, în primul rând, pentru a le prezerva, iar mai apoi pentru a le furniza în format digital utilizatorilor. La începutul proiectului au fost dificultăți datorate barierei lingvistice, mulți dintre termenii folosiți în limba engleză nu au corespondent în limba română.

Odată depășite primele obstacole, am pornit la drum realizând multe activități care nu erau incluse în anexa tehnică a proiectului, dar fără de care angajamentul luat față de coordonatorii proiectului și față de Comisia Europeană nu ar fi putut fi respectat.

Cea mai importantă realizare a primului an al proiectului a fost inițierea partenerilor furnizori de conținut în realizarea metadatelor asociate obiectelor digitale. Ne-am folosit de experiența altor parteneri din proiect care aveau deja create portaluri naționale și am construit metadatale. Am avut ca punct de plecare cerințele *Europeana*, formulate în documentul *Elementele semantice „Europeana”* (vezi nota de subsol nr. 13) – *Europeana Semantic Elements (varianta în limba engleză)*¹⁵. Versiunile acestui document au fost urmărite permanent, astfel că am adoptat mereu modificările aduse și le-am comunicat și partenerilor furnizori de conținut. Am ajuns astfel ca un grup de parteneri să constituim o bibliotecă digitală locală care este disponibilă la adresa: <http://greenstone.bjc.ro/greenstone/cgi-bin/library.cgi?a=p&p=home&l=en&w=utf-8>.

¹⁵ *Europeana Semantic Elements* [online]. 2009 [citat la 10 iunie 2010]. Disponibil: http://version1.europeana.eu/c/document_library/get_file?uuid=104614b7-1ef3-4313-9578-59da844e732f&groupId=10602

În cadrul atelierelor tehnice organizate s-au discutat în principal următoarele aspecte:

- criteriile de selecție a documentelor pentru digitizare;
- adoptarea unui anumit format pentru documentele digitizate (text tipărit, muzică tipărită, manuscrise, imagini – rezoluție minimă de 300 dpi);
- o convenție comună privind denumirea obiectelor digitale;
- clarificarea termenului „colecție locală”, care definește acele documente deținute de fiecare partener în parte, ce conțin informații despre zona / regiunea în care este situată instituția parteneră;
- drepturi de autor – documentele propuse pentru colecția digitală trebuie să aparțină domeniului public (vezi: Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe; Legea nr. 334/2002 privind bibliotecile; Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural; Legea nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică; Legea nr. 186/2003 privind susținerea și promovarea culturii scrise);
- construcția metadatelor asociate obiectelor digitale cu respectarea cerințelor proiectului;
- crearea serverelor OAI-PMH;
- adoptarea formatelor de schimb, xml.

O altă realizare importantă a proiectului a fost testarea și validarea metadatelor create în Content Checker, parte a portalului *Europeana* dedicată testelor, care nu este la îndemâna publicului larg. În urma testelor s-au făcut corecturile necesare și astfel suntem pregătiți de integrarea metadatelor în *Europeana*.

Proiectul se va încheia anul viitor în luna iunie și ne bucurăm să anunțăm că sunt și alte instituții care doresc să integreze colecțiile lor digitale în cadrul portalului *Europeana*. Contribuția României la acest portal al Bibliotecii Digitale Europene va fi completată cu contribuția bibliotecilor publice, care se alătură celei a Bibliotecii Naționale a României.

Ne exprimăm speranța că acest proiect s-a constituit într-un mare plus, ce contribuie la crearea unei imagini cât mai bune a României în rândul statelor-membre ale Uniunii Europene și suntem mândri că Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj și-a adus contribuția la acest lucru. Proiectele noastre de viitor includ participarea în continuare la proiecte europene, care să ne permită dezvoltarea de servicii noi pentru comunitatea clujeană.

Cluj-Napoca, 26 octombrie 2010